

İnternet Yaşamın Merkezinde, Ekonomi ve Demokrasi için Elzemdir!

Sayın Hocalarım, Sayın Konuklar, Sayın katılımcılar, Sayın basın mensupları, netdaşlarım, 21. İnternet Konferansı açılış törenine hoş geldiniz, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. Bu konferansın gerçekleşmesinde emeği geçen herkese, Konferans Düzenleme Kurulu ve İnternet Teknolojileri Derneği adına teşekkür etmek istiyorum. Başta ev sahibimiz, Ted Üniversitesine sayın rektörümüzün sahsında teşekkür ederiz.

Bildiri veren, panele katılan, seminer veren, oturum yöneten aktif katılımcılara ve dinleyicilere, izleyicilere çok teşekkür ederim. Sponsor ve destekçilerimiz Tubitak Ulakbim, Türksat, isoc-tr, kardeş STK'lar, LKD, Alternatif Bilişim, Tıp Bilişim Derneği, Telkoder, TBD ile TETAM ve Havelsan'a teşekkür ederim. Yerel organizasyonu yapan, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü mensuplarına, özellikle Tolga, Siana, Tayfun ve Gizem hocalarımıza teşekkür ederiz.

Bu konferans fikri Türkiye İnternetinin emekleme günlerinde daha 2 Mbitlik omurga hayal edilirken, ortaya çıkan çalkantıyı azaltmak, paydaşları bir masa etrafında toplamak, ve ortak akıl oluşturmak amacıyla ortaya atılmıştı. İlk Konferansı 1995 Aralıkta Bilkent'te yapmıştık. İlk yıllar bürokrasinin merkezi Ankara, ile iş dünyasının merkezi İstanbul arasında gidip geldik, büyük ölçüde tüm paydaşları da buluşturduk. 2000-2013 arası Askeri Müzedeydik. 2005'ta Bahçeşehir Ü. Idik. 2006-208 Ankar'da idi. İstanbul-İzmir ve Eskişehirden sonra tekrar Ankara'dayız. Bu gün bu 2 merkezin ilgisini , farklı nedenlerle pek çekemiyoruz.

Biz hala, bu konferansın, internetle ilgilenenlerin buluşma noktası, bilgi ve deneyimlerin paylaşıldığı, sorunların tartışıldığı bir platform, ortak aklın arandığı bir ortam olmasını arzuluyoruz. Bu konferansın, internet konusunda, topluma entellektüel liderlik etmesi arzumuzdan ve çabamızdan vazgeçemedik. Başarı ve başarısızlık örneklerine, yeni pojelerin tanıtılmasına, Türkiye internetinin çeşitli kesim ve boyutlarının resmini çeken çalışmalara, bildiri, panel, çalıştay ve her kesime yönelik seminerlere genişçe yer vermeye çalışıyoruz.

İnterneti Nasıl Algılamalı ?

İnternet dünyada 3.5 milyar insanın yaşamın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir; ve yaşamımızı sürekli olarak değiştirmektedir. Biz interneti, insanlığı Bilgi Toplumuna taşıyan araç ve kavramların temsilcisi olarak görüyoruz. Sanayi devrimi insanın kol gücünü çokladı, onun etkin kullanımını mümkün kıldı. İnternetin temsil ettiği devrim ise, insanın beyin gücünü çokluyor, onun ürünlerinin paylaşılmasını, yeniden üretilmesini kolaylaştırıyor. Yaşam gitikçe artan bir şekilde bilgi ve enformasyon üzerine dönüyor. Artı değer yaratmanın ana unsuru, bilgi, ar-ge, inovasyon, yani eğitimli insanların beyinsel ürünleri oluyor. İnternet bireyi özgürleştiriyor, güçlendiriyor. Kitlelere örgütlenme ortamları sunuyor, onları güçlendiriyor. Hiyerarşik yapıları kırmaya başlıyor. Nasıl sanayi devrimi sancılı olduysa, Bilgi Toplumuna dönüşüm de uzun ve sancılı olacaktır. İnternet dünya üzerinde milyarlarca insanın katıldığı bir paylaşım, öğrenme, üretim ve eğlence ortamıdır. Biz, toplum olarak

sosyal medya da kavga ederken pek farketmiyoruz, ama İnternet, sektörleri yeniden yapılandıran, meslekleri değiştiren, kamu yönetimi, demokrasi, hizmet ve ticareti yeniden tanımlayan devrimsel bir gelişmedir. Birbirlerini hiç görmeyen insanlar, insanlığın ortak mülkiyeti için ürünler geliştirmekte; özgür yazılım, açık erişim, açık ders malzemeleri, açık bilim, açık tıp, açık biyoloji gibi projeleri hayata geçirmektedirler. Bu bağlamda İnternet, Sanayi devriminden daha önemli bir gelişmedir. AB'nin bir önceki sayısal Gümünden sorumlu kişisi, toplumu yeniden yapılandırmak açısından, internetin elektrik, telgraf ve matbadan daha önemli olduğunu söylemiştir.

Dünya Nerede, Türkiye Nereye Gidiyor ?

İnternetin boyutları konusunda bir kaç rakam verirsek: 3.5 milyara yakın insan internet kullanıcısı. İnternete kayıtlı bilgisayar sayısı 1 milyar 50 milyon civarına. Bir miktar oynasada 1 milyar civarında web var. Dünyada toplam 320M kadar alan adları var. Blog ve video sayısının yüz milyonlar ölçüsünde olduğunu biliyoruz. Facebook günlük mobil kullanımda milyarı aştı. Bir ayda 1.7 milyar farklı kişi facebook'a bağlanıyor Twitter, İstagram, LinkedIn, Pinterest gibi sosyal ağlar gittikçe gelişiyor. Türkiye'ye gelince 16-74 yaş grubunda kullanım %61, Erkekler %70, Kadınlar %51, Kent ve Kırsal arasında kadın erke arasında ciddi bir fark var. Bir başka deyişle %40 interneti kullanmıyor. TUIK bu istatistikleri artık vermiyor. 2013 verilerine göre Kent'te %61-%42 ve Kırsalda bu %33 ve %14. İş yerlerinin %93'ü internete bağlı ama ancak %65'nin webi var. İnternet kullananların %53'si, yani toplumun, %32'i edevlet hizmetini kullanıyor. İnternete kayıtlı bilgisayar 7 milyon civarında. TR altında 379 bin alan adı var. Yurt dışında da 1.3M civarında var . Kabaca değerlendirirsek; dünya ortalamasını yakaladık ama, Avrupa ortalamasını yakalayamadık.

Uluslararası indekslere durum, parçalı bulutlu; çoğunlukla bulutlu. Genellikle, 190 ülke arasında 60'ın üstündeyiz. İnsani gelişme, 72/192 demokrasi 97/179, basın ve ifade özgürlüğü, (rsf 151/179; FH 156, not free, ve net: partly free) ve toplumsal cinsiyet indekslerinde çok kötüyüz;, 130/144(Eko: 129, Eğitim:109, Sağlık:1-38, siyaset: 105), . WWW vakfının sıralamasında 38/86 durumdayız: bu özgürlük, içerik ve yarar alt indekslerinde de aynı civarda. Rekabet indeksinde 55/138, Network Readiness(GITR) 48/138 (Çevresel: 49, hazırlık:40, kullanım:59, Etki: 58)

Türkiye İnterneti gelişiyor. Mobilde ilginç uygulamalar var, en yeni cihazları alıyoruz. Finans sektörümüz internet işinde oldukça başarılı. Kamuda Maliye, Sağlık, Adalet sisteminde önemli projeler var. E-devlet hizmetleri sunumunda Avrupa ortalamasının üstündeyiz. Büyük özel sektör interneti oldukça iyi kullanıyor. Okullar için 8 milyarlık Fatih Projesi yürüyor görüntüsü veriyor. Çeşitli ar-ge teşvikleri var, teknokentler çoğalıyor. İnternet ve Bilişimle ilgili bir kaç bakanımız var.

Türkiye Gemisi Rotasını Bilgi Toplumuna henüz döndüremedi!

Ülkede Bilişim, Bilgi Toplumu konularında bir dağınıklık söz konusu. Ülkemizde planlı, sistematik, kapsamlı ve tutarlı bir Bilgi Toplumu yöneliş olduğunu söylemek mümkün değil. 2006-2010 kapsayan Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı vardı, kimsenin haberi yoktu. Şimdi 2015-2018 Bilgi Toplumu Strajesi ve E-devlet Strateji ve Eylem var. Türkiye gemisinin rotasını bilgi toplumuna döndürecek boyutta sahiplenme, yapılanma, program, ve çaba yok. Bilgi Toplumu çalışmalarını koordine edecek kapasitede bir yapılanma yok. Yapılanma olarak, Bilgi Toplumu Dairesi, Başbakanlık e-devlet grubu, Türksat, BTK, Bilim, Teknoloji ve Sanayi Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı var. Bunun bir Parlamento ayağı yok. Sivil toplumu, özel sektörü, üniversiteyi ve basını işin içine çekecek, ortak aklı arayacak, saydam ve katılımcı, felsefe, kadro ve yapılar yok. Bir başka deyişle Multi stakeholder yapılar yok; yani Türkiye İnternetinde yeterli düzeyde yönetim yok.

Sorunlar Devam Ediyor!

Türkiye İnternetinde adil rekabet ortamı olduğunu söylemek zor. Bunun sonucunda Fiber altyapısında oldukça geriyiz. Bilişim sektörünün sıçrama yapması hep bekliyoruz. Ülkemizde pek çok teşvik var, ama bunlar oadakilı değil. Daha önemlisi, ar-ge ve inovasyonun olması için gerekli özgürlük ve kültürel ortam yok. Archive.org, github, dropbox, youtube, twitter'i yasaklayarak, yavaşlatarak sadece ülkeye zarar veririz. İnterretle savaşmakatan vaz geçmeliyiz. Yaşam İnternet etrafında dönüyor. İnternet altyapısı stratejik bir sektör haline geldi. İnternet toplumsal yaşam, ekonomi, siyaset, kamu yönetimi için olmazsa olmaz bir noktaya geldi. İnternetin ortaya çıkardığı “4. Sanayi Devrimi”ni konuşacağız. İnterneti ülke kalkınması ve demokrasinin gelişmesi için kaçülmaz bir araç olduğu gerçegini kabul edip, el birliğı ile yönetim ilkeleri ışığında ortaak aklımız oluşturup, birlikte çaba harcayalım.

Bilgi Toplumu Strateji ve Eylem Planının temel hedefi, emek yoğun bir ekonomiyi ve kırsal ağırlıklı bir toplumu, bilgi yoğun bir ekonomi ve toplumsal yapıya dönüştürmek olmalıdır. Bunun için eğitimi yeniden yapılandırılmalı, bilim ve teknolojiye yeönelik, sorgulayan, farklı bakabilen, girişimci ve hata yapmaktan korkmayan gençler yetiştirmeliyiz. Her yurttaşımızı bilgi/bilişim okur yazarı yaapmak, her gencimizi bilişimin ve kodlamanın temel kavraamlarını öğretmek zorundayız.

Birkaç oturumdan bahsetmek istiyorum. Bugün İnternet Altyapısı, Kadın Bilişimciler, Uzak ve Açık Eğitim Panelleri var. Sosyal Ağlar Konusunda bugün ve yarın 2 özgün seminerimiz var. 4. sanayi devrimi konusunda az sonra bir konuşma, cumartesi 2 panel var. Sosyal Ağlar ve Sağlık panelimiz cumartesi. Bir çok özgür yazılım semineri, ve internetin çeşitli boyutlarını tartışan panel ve bildirileirmiz var

Konferansa katılmak, yeni şeyler öğrenmek, yeni dostluklar, yeni ağlar oluşturmanın yanında, Türkiye İnternetine sahip çıkmak, yasaklara karşı tavır almak, katılımcı, saydam ve demokratik bir toplum oluşturma çabasına katkı vermek, “bu çorbada benim de bir tutam tuzum var “ demek için önemli.

Biz, İnterneti çok önemsiyoruz. Bu konferansları da genelde interneti, özelde Türkiye internetini tartışacak, toplumun gündemine koyacak, ve ülkemizin gelişmesine katkı verecek bir platform, ortak akıl için bir ortam olarak tutmaya çalışıyoruz, çalışacağız. İnternet konferansını, ülkenin Bilgi Toplumu ve e-devlet çabalarının gözden geçirileceğı, geri besleme yapılacağı bir dost ortamı yapmak istiyorum. Demokratik, gelişmiş bir Türkiye için bu davet bizim!

Katkı veren herkese tekrar teşekkür eder, başarılar dilerim.

İnet-tr YK Adına
Mustafa Akgül
3 kasım 2016